

Melika
Salihbeg
Bosnawi

-----
na krik gazele
Zastat

rječnik kreacije

Bismi`llāh

Ovu (skoro posvema, vedru) zbirku poezije
posvećujem mojoj tužnoj, nani

Kerimi Proho-Karamehmedović,

čiji su alhamijado stihovi:

"Moj pendžeru, moj grki čemeru,

sladi si mi bio od šecera,

a sad si mi grči od čemera"

bili moj prvi poetski nauk.

ملكة

s i j a v i c a

Glede njihova porijekla
samo se pouzdano zna
da ova tri konzonanta:

bā`-rā`-qāf`

pripadaju (arapskom)
Rječniku Stvaranja

Kao i to da u njihovu

prelijepu

glagolskom

suglasju

oblikom

baraqa

znače:

gizdati se dotjerivat

te da se, posljedično

za uređenu ženu kaže da je

krasna blistava

barrāqah

Da je biva, nagizdana

sjanim nakitom
pa hoda ko
sijavica
bljesak
barq
ljulja se ko oblak iz kojeg
sijevaju munje
bāriqah

Takva je žena
ukrašena
blještava
divotna
bāriq
(u koju zure, razgoračene
oči)
tračak nade
bāriqah
(u noći, samoće)
ali i munja (koja može pokosit;
smrtno)

(I miso, kad bljesne

zar ne zna biti ubojita)

Nije očito, slučajno da je

burāq

ime Muḥammadove (š)

letjelice

Pegaza

krilata konja

(rakete, što ne)

s kojom je on putovao

Bogu

kroz Nebesa

u najveću blizinu

(kol'ko dvije strune gudala;

i bliže)

Ali i naziv (jerusalimskog)

Zida plača

(ko još ne zna kako suze blješte)

podno Udaljenog hrama

Al-Aqše

(U kojoj je Bogomolji

Posljednji od svih Poslanika
pred samo svoje uzašašće Bogu
ili odmah po povratku s njega
obavio molitvu
predvođeci
ko Imām
svoje
Poslaničke
pretke)

Iz istih je
(da sažmem!)
blještavih
barrāq
suglasnikâ (Kreacije)
oblikom
barq
i sijavica
i munja (koja žeže)
i (misli) bljesak
i tračak (optimizma)
i blistav nakit (čak i lažni;
jer nije zlato sve što sija)

i širit
i gajtan
i lažno obećanje
i sjaj
(i brzojav)

No prije svih
(Svjetlosti) lijevak
ibrīq
kroz koji se
u sfere
(u Neoblik)
nasipa
Bívanje

Bāriqah
je blistava sablja
i prva zraka Otkrovenja

Iz istog je (atomskeg)
korijenja
i šarena ovca (dvobojna)
abraqu

(nagizdana crno-bijelim točkicama)

i šaren skakavac

burqānah

pa (bot.) *Phaeopappus scoparius*

i olovno bjelilo

bārūq

Iz njeg je i

barqah

strah i smetenost

i (strašna) bol u križima

Burqah

je kamenito i pjeskovito tle

s (pra/počelnom)

glinom

dok je

buraqī

nametljivac

nezvan gost

Barwāq

je kraljevo koplje

(botanička) *Aesphodelus lutea*
i ćiriš, postolarski ljepak
i zlatoglav, žut
čapljan/cipollina/poriluk

A imenica

barīqah

je nemasno mlijeko
i nek se odmah zna otkud sad to

Jer iz istih je žila, Kreacije

(u metatezi)

rodom (čak i indijska)

krava

baqarah

Ali i ime drugog poglavlja, Qur`āna

s opisom onih koji, nemajući

sjaj i svjetlo (vjere)

barq

u svojim srcima

vide hodati

Zemljom

tek kad
munja
sijevne
ali odmah stanu il posrnu il padnu
(il se strmoglave u ponor, beznada)
čim iščezne njezin, kratkotrajni
bljesak
i sve opet obuzme, mrkla
tama

No za sretan kraj ove natuknice
iz (arapskog)
Rječnika Stvaranja
evo izvedenice
mabraq

Osvita (na mome jeziku)
za sve one koji čeznu
koji se nadaju
Svjetlu

na krik gazele zastat

Samo se pouzdano zna
iz Povijesti, svjetske
literature
(glede koje pridjev, svjetski
obuhvaća sve četiri strane, Svijeta
ili ovoga uopće, i nije)
da je imenica

ġazal

udvaranje
zabavljanje
ašikovanje
očijukanje...
postala
ljubavnom pjesmom

Kako to?

Tako što su njeni radikali

ġayn-zā`-lām

u najbliskijem srodstvu
(ponajprije) s glagolom

ġazila a ġazal

koji u (arapskom)
Rječniku (Stvaranja)
(za hrta) znači

na krik gazele zastat

Pa kako ne počet odmah s
antilopom

ġazālah

(vitkom)

(O gazelo, čîsta poezijo!)

i s njenim mužjakom

ġazāl

i njenom mladunčadi

ġizlān/ġizlah

(koja eno
skakuće;
uokolo)

Kako ne čut, odmah

trubadura
ġazil
zaljubljenog

Jer, zbog nje
antilope
ġazālah
miriše mošutnjak
ġazālu `l-misk

Jer iz (nježnih) žila njezina imena
u (arapskom) Rječniku
Kreacije
klija i
ġazīl
(malehna) živa trava
iglica
zdravac
(botanička) *Erodium cicutarium*

(Jedan prstohvat čaja preliteri sa šoljom
vrole vode i pustiti da odstoji deset
minuta a onda piti;

gutljaj, po gutljaj)

Pa kako i sam ne postat, odjedared
pjevačem, lirskim
pjesnikom, gazelijanskim
istoga imena ko i
antilopa

Kako ne pomislit, odmah
na udvaranje
flert
muġāzalah
kako ne bit
pravo muško
kavalir
udvarač
muġāzil

Kako se ne uposlit ko
majstor-izrađivač
maġzaliyy
i prodavač
maġāziliyy

vretenâ
(kad gazela na njih liči)

Kako na voljenoj ženi, ko na
preslici
mağzal
da, zaljubljeni
(ne) prede
ğazzala
(ko vunu i pamuk)
pređu
muğayzil
svoje ljubavi

Kako da ne opjeva
gazelu-ženu ko
vreteno
miğzal
vitko
gazelsko

Kako je svojim erosom, lirskim
ğazaliyy

(zbog kojeg je možebit i, glasoviti
filozof *Al-Ġazalī*, dobio ime)

ne uplești

ko prelja

ġāzilāh

u svoje ljubavne pjesme

ġazaliyyāt

Kako ne sanjat da se s njome

vodi ljubav

ġazala i (ġazl)

da se oko nje vrti

i s njome očijuka

da se ozbiljno zabavlja

(u cilju ženidbe)

da joj se izjavljuje ljubav

i pjevaju elegije

(sve sa jednim te istim verbumom)

I kadaif

ramazanski

eno ga, miriše

iz istog skupa, žila
ġayn-zā`-lām
uvretenih

Pa kako se
osluškujuć njihov, prelijepi
sklad
ne zanijet, umah
Suncem po svanuću
ġazālah

Koje s
antilopom
ne dijeli samo svoje ime
već i svoj
skok u svitanje;
radosni

Sunce
tkalac
ġazāl
najfiniji
Eno ga kako od, rane

zore
okreće vreteno
ağzala
Vremena

Ispredajuć
(fine) niti
konce (tanke)
ğuzūl
svjetlosti

Da od njih
od te
pređice
muğayzil
(mistične)
na razboju (velikom)
na stanu
miğzal
Vremena (kao-Takvog)
istka dan

Pa da i ne vidimo

zaslijepjeni (Njegovim
svjetlom)
kako nas ono
Vrijeme
baš ko i
pauk
ġazzāl
upliće u svoju
paučinu
ġazl
satî danâ i godinâ

(Zar ima
spletkara
ġazzāl
većega od
Vremena
i zar ima
vlasnika veće
predione)

Al evo još jednog
tkalca

ġazzāl

prefinjena

- violiniste

Evo ga

po (žičanim) nitima

raspetim preko

kobilice

ġazzāl

njegova glazbala

tkati

(glagolom) *ġazala*

svoju tugu

Evo ga presti

predivo

paučinu

ġazl

od zvučnih niti, svoje glazbe

bestjelesnih nota, svoje boli

evo ga zarobljavat, u njoj

i samog

Pauka-Vrijeme

ġazzāl

Da i Ono
(čak i Ono)
zaboravi
kako sve
neumitno
teče

I smutljivca
sa istim imenom
pauka
ġazzāl
evo

Jer kako
Bog
"Sunce" (Nebesa i Zemlje)
tka
na stanu
maġzal
Života
različite pređe

kako uplice
jednu u drugu
radost i tugu
ko Dan i Noć
kako prepliće;
nerazdvojno
njihove niti
tako se često, nađe
poneki
spletkar
ġazzāl
zli
opaki
da mrsi
konce;
Božanske

Da od svojih
intriga
ispreda
Laž
u kojoj se
sapliću

i lome
(vitke) noge
gazele (poezije)

Pa eto, možda
zašto je, Bog
(Znalac Najveći)
zabranio, vjernicima
slijediti, pjesnike

Koji, uplićuć se
nesmotreno, u
intrige
Spletkara-anamona
uistinu, svakom
dolinom, blude

Baš ko da je, sve do i jedna
(nedo nam Bog!)
Pravi put